



Biz bazar iqtisadiyyatını vergi yolu ilə tənzimləməliyik.

Heydər ƏLİYEV

Vergilər



№ 12 (803) ■ 30 mart 2016

www.vergiler.az

Qiyməti: 55 qəp.

Prezident İlham Əliyev: «Müstəqil Azərbaycan dövləti milli mənəvi dəyərlər üzərində qurulub»

Dövlətimizin başçısı bayram şənliyində nitq söyləyib. Azərbaycan xalqını təbrik edən Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, Novruz bayramı bizim milli sərəvətimizdir: «Müstəqil Azərbaycan dövləti də milli mənəvi dəyərlər üzərində qurulmuşdur. Bu il biz müstəqilliyimizin bərpasının 25-ci ildönümünü qeyd edəcəyik. Bu illər ərzində Azərbaycan sürətlə inkişaf edib. Müstəqilliyimizin ilk illərində ölkəmizdə gedən proseslər bütün Azərbaycan xalqını çox narahat edirdi. Vətəndaş müharibəsi, iqtisadi və siyasi böhran, torpaqlarımızın işğal altına düşməsi nəticəsində Azərbaycanın gələcəyi sual altında idi. Xalqın tələbi ilə ulu öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə gələndən sonra vəziyyət dəyişdi, sabitlik, asayiş bərpa edildi və Azərbaycan inkişaf yoluna qədəm qoydu. O vaxtdan bu günə qədər biz bu inkişaf yolundan dönməmişik».

Azərbaycanda təhlükəsizliyin yüksək səviyyədə təmin edildiyini diqqətə çatdıran Prezident İlham Əliyev xalqımızın rahat, təhlükəsizlik, əmin-amanlıq şəraitində yaşadığını, respublikamızın dünya miqyasında böyük hörmətə malik dövlət olduğunu xatırladı. Qeyd edib ki, bütün beynəlxalq məsələlərlə bağlı bizim prinsipial mövqeyimiz var və bu mövqeyə heç bir kənar qüvvə təsir edə bilməz: «Biz ədalət, beynəlxalq hüququn, əməkdaşlığın tərəfdarıyıq. Biz heç vaxt imkan verməmişik, vermirik və verməyəcəyik ki, Azərbaycan başqa dövlətlərin maraqlarını təmin etmək üçün qarşıdurma məkanına çevrilsin. Əksinə, Azərbaycan əməkdaşlıq məkanıdır. Biz bölgədə sabitləşdirici, barışdırıcı rol oynayırıq. Bizə olan hörmət getdikcə artır. Çünki bizim sözümlə əməlimiz birdir. Biz prinsipial mövqə nümayiş etdiririk. Bəzi ölkələrin bu mövqedən xoşu görməyə bilər, ancaq bu, bizim problemimiz deyil. Belə olan halda, əlbəttə ki, tozluq da olacaq, bizi müxtəlif səmtlərə çəkmək üçün söylər göstəriləcək. Amma, eyni zamanda, bizə olan hörmət daha da artacaq. Biz öz siyasətimizlə dünya miqyasında böyük hörmət qazanmışıq və bu hörmət getdikcə artır».

Ölkəmizin inkişafı ilə bağlı həyata keçirilən dövlət siyasətinin mühüm uğurlarından danışan Azərbaycan Prezidenti 2016-cı ildə siyasi və iqtisadi islahatların daha da dərinləşdiyini diqqətə çatdırıb: «İqtisadi sahədə aparılan dərin islahatlar əminəm ki, neft amilindən asılılığımızı tamamilə aradan götürəcək. Bu, bizim məqsədimizdir. Biz bu məqsədə doğru gedirik. Keçən ilin sonlarından başlayaraq bu il də davam edən islahatlar siyasəti artıq gözəl nəticələr verir. Qanunvericilikdə dəyişikliklər edilmişdir. Mənim tərəfindən müvafiq sərəncamlar imzalanmışdır. Azərbaycanın uzunmüddətli, dayanıqlı iqtisadi inkişafının təmin edilməsi üçün konkret addımlar atılır. Əminəm, ilin sonuna qədər davam edən əsas islahatlar, yəni, qəbul ediləcək qərarlar ondan sonra elə şərait yaradacaq ki, Azərbaycan iqtisadiyyatı neft amilindən asılılığını azaldacaq və dediyim kimi, tam aradan götürəcəkdir. Dayanıqlı inkişaf bizim hədəfimizdir».



Martın 19-da Bakıda Azərbaycan xalqının milli bayramı - Novruz münasibətilə ümumxalq şənliyi keçirilib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva hər il olduğu kimi, bu il də Novruz şənliyində iştirak ediblər. Dövlətimizin başçısı və xanımı əvvəlcə Qız qalasının qarşısındakı meydana gəliblər. Milli geyimli oğlan və qızlar Azərbaycan Prezidentinə bayram xonçası təqdim ediblər, dövlətimizin başçısına və xanımına Novruz bayramı münasibətilə təbriklərini çatdırıblar. Prezident İlham Əliyev Novruz tonqalını alovlandırır.

Dövlətimizin başçısı bildirdi ki, ölkəmizdə aparılan islahatlar beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən də müsbət dəyərləndirilir: «Mötəbər beynəlxalq qurumlar, xüsusilə Beynəlxalq Valyuta Fondu bizim siyasətimizi, iqtisadi islahatlarımızı dəstəkləyir və bu siyasətimizə çox yüksək qiymət verir. Onu da qeyd etməliyəm ki, neftin qiymətinin kəskin şəkildə aşağı düşməsinə baxmayaraq, Davos Dünya İqtisadi Forumu Azərbaycan iqtisadiyyatını rəqabət qabiliyyətliliyinə görə dünya miqyasında 40-cı yerə layiq görübür. Bu da

çox böyük göstəricidir. İslahatlar dərinləşəcək, bütün sahələrdə şəffaflıq təmin ediləcək. Biz gələcək iqtisadi fəaliyyətimizi, siyasətimizi yeni iqtisadi model üzərində aparacağıq və əminəm ki, yaxın zamanlarda daha da böyük nəticələrə nail olacağıq».

Azərbaycan hökumətinin iqtisadi siyasətində başlıca yerlərdən birini tutan iş yerlərinin yaradılması və özəl biznesə dəstək tədbirlərinin bu il də davam etdiriləcəyinə diqqət çəkən dövlətimizin başçısı qəbul edilmiş təcili tədbirlər nəticəsində cari ilin ötən dövründə dövlət sektorunda 30 minə yaxın yeni iş yeri açıldığını vurğulayıb. Biznesə maliyyə dəstəyinin artırılacağını, bu il icrası nəzərdə tutulan layihələrin həcmiminin təxminən 1,5-2 milyard manat ətrafında olduğunu qeyd edib. Nəqliyyat-kommunikasiya sektorunun müasirləşdirilməsi və yeni tran-

zit qovşaqlarının yaradılması sahəsində davam etdirilən layihələrdən bəhs edən Prezident İlham Əliyev hazırda Şərqi-Qərbi və Şimal-Cənub dəhlizlərinin yaradılması üzərində iş aparıldığını diqqətə çatdırıb: «Apardığımız siyasət, irəli sürdüyümüz təşəbbüslər nəticə verir. Biz Şərqi-Qərbi nəqliyyat dəhlizinin cəlbədiciliyini artırmaq üçün qonşu ölkələr olan Gürcüstan və Türkiyə ilə vahid tarif siyasəti aparmaq barədə təşəbbüs irəli sürmüşük. Bu təşəbbüs müsbət qarşılanıb. Artıq işlər görülür. Keçən ilin sonlarında mənim Gürcüstan, Çinə və bu yaxınlarda Türkiyəyə səfərlərim çərçivəsində həmin məsələlər müzakirə edilmişdir. Biz yeni dəhliz yaradıırıq. Asiyadan Avropaya ən qısa yol Azərbaycan ərazisindən keçəcək. Buna nail olmaq üçün biz lazımı infrastrukturunu yaratmışıq və yaradırıq, eyni zamanda, qonşu ölkələrlə vahid tarif siyasəti apa-

rılmalıdır ki, burada xərclər daha da azalsın. Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizinin bu yaxınlarda icrasının sürətlənməsi yenə də bizim təşəbbüsümüzə bağlıdır. İndi həm İran, həm Rusiya ilə danışıqlar aparılır və yenə də Azərbaycan burada öz önəmli rolunu oynayır. Əminəm ki, bu dəhlizi də biz yaradacağıq. Beləliklə, bu dəhlizlər yaranandan sonra onilliklər ərzində Azərbaycan böyük siyasi və iqtisadi mənfəət götürəcək».

Azərbaycan Prezidenti neft-qaz sektoru ilə bağlı davam etdirilən yeni layihələrin vəziyyətinə toxunub, bu ilin fevral ayında Bakıda «Cənub Qaz Dəhlizi» Məşvərət Şurasının ikinci toplantısının keçirildiyini və toplantının yekunları ilə bağlı Birgə Bəyannamə imzalandığını, sənəddə Azərbaycanın bu işlərdə aparıcı, strateji, liderlik rolunun qeyd edildiyini bildirdi. Qeyd edib ki, «Cənub Qaz Dəhlizi» bizim üçün çox böyük əhəmiyyətə malik olan bir layihədir və imkan verəcək ki, zəngin qaz resurslarımızı ixrac edək. Layihə Azərbaycanın ixrac potensialını gücləndirəcək və maraqlarımızı təmin edəcək, gücümüz daha da artacaq».

2016-cı ilin Azərbaycanında «Multikulturalizm ili» elan edildiyini diqqətə çatdıran Prezident İlham Əliyev cari ildə Azərbaycan Sivilizasiyalar Alyansının VII Qlobal Forumunun keçiriləcəyini, dövlətimizin bütün millətlərin, bütün dinlərin nümayəndələrinin bir ailə kimi yaşadığı və yaşayacağı, onların maraqlarını, milli duyğularını, ləyaqətini qoruyan ölkə kimi dünyaya yol göstərdiyini xatırladı. Dövlətimizin başçısı bildirdi ki, biz 2016-cı il də uğurla başa vuracağıq, Azərbaycanın davamlı inkişafı təmin ediləcəkdir.

Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva Dənizkənarı Milli Parka gəliblər. Dövlətimizin başçısını və xanımını Novruz bayramının əsas personajları olan Kosa və Keçəl qarşılayıb, bayram münasibətilə təbrik ediblər, yumurta döyüşdürüblər.

Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva bayram konsertinə baxıb, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin bayram münasibətilə təşkil etdiyi «Novruz» yarmarkası ilə tanış olublar. Sonra «Natiq» ritm qrupunun və aşıqların ifalarını dinləyib, Azərbaycan xalqalarının nümunələri ilə tanış olub, Milli Parkda təşkil edilən «Şərqi bazarı» bayram şənliyinin səhnələrini izləyiblər. Dövlətimizin başçısı və xanımı mayın 5-dən 21-dək Bakıda keçiriləcək 17 yaşadək futbolçular arasında Avropa çempionatının final mərhələsi ilə bağlı yaradılan guşəyə də baxıblar. Sonra Prezident İlham Əliyevə və Mehriban Əliyevaya iyunun 19-da Bakıda keçiriləcək «Formula-1» üzrə Avropa Qran-prisinin biletləri təqdim olunub.

S.P.Məmmədخانovun Azərbaycan Respublikası vergilər nazirinin birinci müavini təyin edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram:

1. Sahir Polad oğlu Məmmədخانov Azərbaycan Respublikası vergilər nazirinin birinci müavini təyin edilsin.
2. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 29 mart 2016-cı il.

İ.E.Vəliyevin Azərbaycan Respublikası vergilər nazirinin müavini təyin edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram:

1. İlkin Etibar oğlu Vəliyev Azərbaycan Respublikası vergilər nazirinin müavini təyin edilsin.
2. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 29 mart 2016-cı il.

BU NÖMRƏMİZDƏ

VERGİ QANUNVERİCİLİYİNİ POZANLAR ÖZ MƏSULİYYƏTLƏRİNİ DƏRK ETMƏLİDİRLƏR

2

ONLAYN TƏLİMLƏR SƏMƏRƏLİ NƏTİCƏ VERİR

3

«DOING BUSINESS 2017» HESABATINDA DƏYİŞİKLİKLƏR EDİLƏCƏK

4

SEÇİM VERGİ ÖDƏYİCİSİNİNDİR

5

Proqnoz tapşırığına 101,3 faiz əməl edilib

2016-cı ilin yanvar-fevral ayları ərzində Vergilər Nazirliyinin xətti ilə dövlət büdcəsinə 1 milyard 101 milyon 497,6 min manat vəsait daxil olmuş, proqnoz tapşırığına 101,3 faiz əməl edilmişdir.

Vergi qanunvericiliyini pozanlar öz məsuliyyətlərini dərk etməlidirlər

Vergi ödəyiciləri, vergi agentləri və onların nümayəndələri, habelə vergi orqanlarının vəzifəli şəxsləri vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə Vergi, İnzibati Xətalər və Cinayət məəcəllələri, eləcə də Azərbaycan Respublikasının digər qanunları ilə müəyyən edilmiş qaydada məsuliyyət daşıyırlar. Mövzunu Vergilər Nazirliyinin Hüquq Baş İdarəsinin Hüquqi təminat şöbəsinin rəisi Günay Ağayeva şərh edir.

Hesabatın və digər məlumatların təqdim edilməsinə görə maliyyə sanksiyaları

Vergi hesabatını və ya vergi ödəyicisinin hesabat dövründə sahibkarlıq fəaliyyəti və ya digər vergi tutulan əməliyyatı olmadığı halda vergi hesabatının özünü təqdim edilən arayışı əsas olmadan müəyyən edilən müddətdə vergi orqanına təqdim etməyən vergi ödəyicisinə 40 manat məbləğində maliyyə sanksiyası tətbiq edilir.

Vergi ödəyicisi vergilər, faizlər və maliyyə sanksiyaları üzrə borclarını 5 gün müddətində ödəmədikdə, vergi orqanı tərəfindən müəyyən edilmiş formada aktivləri barədə məlumatın 10 gün ərzində vergi orqanına təqdim olunmasını vergi ödəyicisindən tələb edə bilər. Məlumatın vaxtında verilməsinə görə vergi ödəyicisi 100 manat məbləğində maliyyə sanksiyası ilə üzləşə bilər.

Bundan əlavə, Vergi Məcəlləsinin 23.1.2-ci maddəsində göstərilən sənədlərin (o cümlədən elektron formada məlumatların) müəyyən edilmiş müddətlərdə təqdim edilməsinə və ya bilərəkdən təhrif olunmaqla təqdim edilməsinə, mühasibat uçotu sənədlərinin, o cümlədən elektron və (və ya) kağız formada məlumatların tam oxunaqlı şəkildə müəyyən edilmiş müddətdə üzrlü səbəb olmadan saxlanılmamasına görə vergi ödəyicisinə tətbiq edilən maliyyə sanksiyasının məbləği 100 manatdır.

Vergilərin azaldılmasına və digər vergi hüquqpozmalarına görə maliyyə sanksiyaları

Verginin (o cümlədən ödəmə mənbəyində verginin) hesabatda göstərilən məbləği hesabatda göstərilən məbləğinə nisbətən azaldılmışdırsa, habelə büdcəyə çatması vergi məbləği hesabat təqdim etməklə yayındırılmışdırsa, Vergi Məcəlləsində vergi ödəyicisinə azaldılmış və ya yayındırılmış vergi məbləğinin (kameral vergi yoxlaması nəticəsində hesablanmış əlavə vergi məbləği istisna olunmaqla) 50 faizi miqdarında maliyyə sanksiyasının tətbiq edilməsi nəzərdə tutulur. Vergi Məcəlləsinin 33.4-cü maddəsində göstərilən müddətdə vergi orqanında uçota alınmaq üçün və ya həmin Məcəllənin 34.3-cü maddəsində göstərilən müddətdə olduğu yer barədə ərizənin verilməsinə, həmçinin digər uçot məlumatlarında (vergi ödəyicisinin vergi uçotuna alınma haqqında ərizədə qeyd olunan rekvizitlər) dəyişiklik haqqında məlumatın təqdim edilməsinə görə, habelə Məcəllənin 22.1.4.7-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş "İfərlənmiş" olmadan avtomobil nəqliyyat vasitələri ilə sərnişin və ya yük daşınmasına görə 40 manat məbləğində maliyyə sanksiyası tətbiq edilir.

Bunlarla yanaşı, vergi ödəyiciləri tərəfindən əlavə dəyər vergisi ilə bağlı Vergi Məcəlləsinin tələblərinin pozulmasına görə də maliyyə sanksiyalarının tətbiqi nəzərdə tutulmuşdur. Belə ki, Məcəllənin 155-ci maddəsinə əsasən, vergi ödəyicisi tərəfindən ƏDV üzrə qeydiyyat məcburi olduğu halda, qeydiyyat olmadan fəaliyyət göstərməsinə görə vergi ödəyicisinə ƏDV üzrə qeydiyyat olmadan fəaliyyət göstərdiyi bütün dövr ərzində büdcəyə ödənilməli olan ƏDV məbləğinin 50 faizi miqdarında maliyyə sanksiyası tətbiq edilir. Məcəllənin 157-ci və 158-ci maddələrinə müvafiq olaraq, ƏDV məqsədləri üçün qeydiyyat qüvvəyə minmədən və ya ləğv edildiyi halda, ƏDV üzrə elektron vergi hesab-fakturasının təqdim edilməsinə görə vergi ödəyicisinə təqdim edilmiş elektron vergi hesab-fakturasında göstərilmiş vergi məbləğinin 100 faizi miqdarında maliyyə sanksiyasının tətbiqi nəzərdə tutulub. Məcəllənin 175.1.3-cü maddəsinə müvafiq olaraq, Məcəllənin 175.8-ci maddəsində göstərilən vergi ödəyicisi tərəfindən malların (iş və xidmətlərin) dəyəri ödənilən gündən gec ƏDV məbləğinin ödənilməsinə görə vergi ödəyicisinə vaxtında ödənilməmiş ƏDV məbləğinin 50 faizi miqdarında maliyyə sanksiyası tətbiq edilir.

Məcəllədə nağd pul hesablaşmalarının aparılması qaydalarının pozulmasına görə də məsuliyyət tədbirləri müəyyən edilmişdir. Nağd pul hesablaşmalarının aparılması qaydalarının pozulmasına görə vergi ödəyicisinə yüksək məbləğlərdə maliyyə sanksiyalarının tət-

biqi nəzərdə tutulub. Belə ki, vergi ödəyicisinə təqvim ili ərzində belə hallara birinci dəfə yol verildikdə 400 manat, vergi tutulan əməliyyatlarının həcmi ardıcıl 12 aylıq dövrün istənilən ayında (aylarında) 200.000 manatdan artıq olan ticarət və ictimai işə fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslərə 2000 manat məbləğində, təqvim ili ərzində belə hallara ikinci dəfə yol verildikdə müvafiq olaraq 800 və 4000 manat, təqvim ili ərzində belə hallara üç və daha çox dəfə yol verildikdə isə müvafiq olaraq 1200 və 6000 manat məbləğində maliyyə sanksiyası tətbiq edilir. Nağd pul hesablaşmalarının aparılması qaydalarının pozulması dedikdə, nəzarət-kassa aparatları və ya ciddi hesabat blankları tətbiq edilmədən, yəni nəzarət-kassa aparatları quraşdırılmadan, qanunvericiliklə müəyyən edilmiş formalara uyğun ciddi hesabat blankları olmadan və ya nağd ödənilmiş məbləği mədaxil etmədən, habelə vergi orqanlarında qeydiyyatdan keçirilməmiş və ya texniki tələblərə cavab verməyən nəzarət-kassa aparatlarından istifadə etməklə, qanunvericiliklə müəyyən olunmuş ciddi hesabat blanklarından istifadə etmədən və ya müəyyən olunmuş qaydada təsdiq olunmuş formalara uyğun olmayan ciddi hesabat blanklarından istifadə etməklə əhali ilə pul hesablaşmalarının aparılması, alıcıya təqdim edilən maliyyə hesabının verilməsi, alıcının müvafiq tələbləri tərəfindən müştəriyə təqdim edilməli olan bank çıxarışlarının və ya digər ciddi hesabat blanklarının verilməsi və ya ödənilmiş məbləğdən aşağı məbləğ göstərilməklə verilməsi, nəzarət-kassa aparatlarından istifadə edilməsi dayandırıldıqda əhali ilə pul hesablaşmalarının qeydiyyata alınması qaydalarının pozulması nəzərdə tutulur.

Məcəllədə xammalın, materialların, yarımfabrikatların, hazır məhsulların və digər sərvətlərin, habelə pul vəsaitinin 1000 manatdan çox olan məbləğdə uçotdan gizlədilməsinə və ya uçota alınmamasına görə vergi ödəyicisinə gizlədilmiş və ya uçota alınmamış sərvətlərin və ya vəsaitin ümumi məbləğini 1000 manatdan çox olan hissəsinə - 5 faiz miqdarında, il ərzində belə hallara təkrar yol verildikdə, gizlədilmiş və ya uçota alınmamış sərvətlərin və ya vəsaitin ümumi məbləğinin 1000 manatdan çox olan hissəsinə - 10 faizi miqdarında maliyyə sanksiyası tətbiq edilir.

Məcəllənin 194.2-ci maddəsinə əsasən, vergi orqanları markalanmalı olan aksizli malları istehsal edən vergi ödəyiciləri tərəfindən Məcəllədə müəyyən edilmiş tələblərin pozulması hallarını müəyyən etdikdə, vergi ödəyicilərinin müvafiq binalarında və ya anbarlarında (şəxsi istehlak üçün anbarlar istisna olmaqla) nəzarət postları, ölçü cihazları, plomblar qurmaq və digər tədbirləri görmək səlahiyyətinə malikdirlər. Qeyd edilən plombların vurulması və açılması arasındakı müddətdə nəzarət-ölçü cihazlarının göstəricilərində dəyişikliklərin edilməsinə, texnoloji avadanlıqlardakı plombların zədələnməsinə, istehsal olunmuş məhsulların aksiz markası ilə markalanmasına, tam uçota alınmamasına, aksiz markalarının inventarizasiyasında kənarlaşmalara yol verilməsinə görə vergi ödəyicisini 5000 manat məbləğində maliyyə sanksiyası gözləyir. Bundan başqa, vergi ödəyicisinin aksizin ödənişi üzrə borcu varsa, həmin borc yaranandan ödənilənədək həyata keçirilən vergi tutulan əməliyyatlar üzrə aksizlər həmin əməliyyatların aparıldığı vaxt ödənilir və vergi ödəyicisinin həmin malları bu mallar üzrə aksizi ödəməyə məcbur olan malların hüddullarından kənara çıxarmağa hüququ yoxdur. Vergi ödəyicisi tərəfindən bu tələb pozulduqda ona 5000 manat məbləğində maliyyə sanksiyası tətbiq edilir.

Əmək Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş qaydada əmək müqaviləsi (kontrakt) hüquqi qüvvəyə minmədən işəgötürən tərəfindən fiziki şəxslərin hər hansı işlərin (xidmətlərin) yerinə yetirilməsinə cəlb olunması yolu ilə onların gəlirlərinin gizlədilməsinə şərait yaradıldığına görə, işəgötürənə hər bir belə şəxs üzrə 1000 manat məbləğində maliyyə sanksiyasının tətbiqi nəzərdə tutulub.

Vergi orqanından şəhadətnamə-dublikat alınmadan sahibkarlıq fəaliyyəti məqsədləri üçün qeyri-rezident bank idarələrində və digər qeyri-rezident kredit təşkilatlarında açılmış hesaba (rezident banklar tərəfindən qeyri-rezident banklarda açılmış müxbir hesablar istisna olunmaqla) mədaxil edilmiş pul vəsaitinin 100 faiz miqdarında vergi ödəyicisinə maliyyə sanksiyası tətbiq olunur.

Vergi qanunvericiliyinin pozulması anından 3 il keçibsə, şəxs həmin qanunvericiliklə bağlı hüquq pozuntusunun törədilməsinə görə məsuliyyətə cəlb edilə və onun vergi öhdəlikləri yarana bilməz.

AYTƏN

Mobil imkanlar genişləndirilir

Vergilər Nazirliyinin rəsmi internet sahifəsinin (taxes.gov.az) artıq iOS istifadəçiləri üçün də versiyası vergi ödəyicilərinin ixtiyarına verilib.

- Nazirlik haqqında
- Qanunvericilik
- Bəyannamələr
- Elektron xidmətlər
- Sual-cavab
- Bir pəncərə
- Müirciyyətlər
- Yeniliklər
- Media

və digər bölmələrlə yeni əlavəni smartfonunuza yükləməklə tanış ola bilərsiniz.

Qeyd edək ki, bir neçə gün öncə nazirlik tərəfindən android istifadəçiləri üçün də əlavə təqdim edilmişdi.

Yeniliklər barədə taxes.gov.az ünvanından daha ətraflı məlumat ala bilərsiniz.

Regionlarda sahibkarlarla görüşlər keçirilir

Vergi qanunvericiliyinə edilən dəyişikliklər, vergi uçotunun aparılmasında şəffaflığın təmin olunması, vergi ödəyiciləri tərəfindən dövryyələrin düzgün göstərilməsi və sənədləşdirmə işlərinin qaydaya salınması ilə bağlı Vergilər Nazirliyinin vəzifəli şəxslərinin iştirakı ilə regionlarda vergi ödəyiciləri ilə silsilə görüşlər keçirilir. Mart ayı ərzində Şamaxı, Şamkir, Lənkəran, Beyləqan, Qəbələ, Gəncə, Sumqayıt, Şirvan, Quba, Zaqatala, Yevlax və Göyçayda müxtəlif sahələrdə çalışan sahibkarlarla görüşlər keçirilib, onların təklif və problemləri dinlənilib.

2 sayılı Ərazi Vergilər İdarəsinə 100-ə yaxın sahibkarın iştirakı ilə keçirilən görüşdə vergilər nazirinin müşaviri Təriyel Quliyev çıxış edərək ölkədə daha əlverişli biznes mühitinin formalaşması, sahibkarlara dövlət dəstəyinin gücləndirilməsi, xüsusilə də sahibkarlığın inkişafına mane olan əngəllərin aradan qaldırılması üçün dövlət tərəfindən bütün zəruri tədbirlərin görüldüyünü diqqətə çatdırıb. Bildirilib ki, bu görüşlərin başlıca məqsədi vergi sahəsində aparılan islahatlar barədə sahibkarların təşviq edilməsi ilə bağlı konkret tədbirlər gözlənilir. Ölkədə aparılan iqtisadi siyasət nəticəsində son 10 ildə regionlar üzrə qəbul edilmiş 3 Dövlət Proqramının uğurlu icrasının nəticəsində regionlar üzrə vergi daxilolmaları təxminən 7,6 dəfə artıb: «Regionlarda daxilolmaların artımı və inkişaf tendensiyasının davamlı xarakter daşması, təbii ki, sahibkarların üzərinə düşən vəzifələrin ləyinqincə yerinə yetirilməsindən irəli gəlir».

Vergi Məcəlləsinə edilmiş



rədə vergi ödəyicilərinin məlumatlanmasına, sahibkarların qarşılaşdıqları problem və çətinliklərlə yerində tanış olaraq onları həllinin daha da tezləşməsinə nail olmaqdır. Görüşlərdə səsləndirilən və Vergilər Nazirliyinin səlahiyyətlərinə aid olmayan məsələlər ümumiləşdirilib təsnifləşdiriləndə hökumətə təqdim olunacaq ki, bu da sahibkarlığın inkişafına problem yaranan maneələrin aradan qaldırılmasında mühüm rol oynayacaq.

Regionlarda çətinliklərlə üzləşən sahibkarlara problemlərinin həlli üçün Vergilər Nazirliyinin vergi ödəyicilərinə xidmət mərkəzlərindən, eləcə də «195» Çağrı Mərkəzinin yaratdığı imkanlardan, elektron xidmətlərdən istifadə etmək tövsiyə olunub. Bildirilib ki, hazırda vergi ödəyicisinin qeydiyyatı ilə bağlı heç bir problem yaranmır və cəmi bir neçə dəqiqə ərzində elektron qaydada qeydiyyatdan keçmək mümkündür. Onlara yaradılan bu şərait müqabilində vergi ödəyiciləri və sahibkarlar da öz üzərinə düşən vəzifələrini ləyinqincə yerinə yetirməli, vergilər Nazirliyinin vaxtında təqdim edilmiş maliyyə uçotunun aparılmasında şəffaflığı təmin etməlidirlər.

Vergilər Nazirliyinin Vergi borclarının alınması və ərazi vergi orqanları ilə iş üzrə Baş İdarəsinin rəisi Elçin Bəylərov qeyd edib ki, yerli istehsalın artırılması və sahibkarlıq mühitinin daha da yaxşılaşdırılması məqsədilə ölkə başçısının müvafiq fərmanları ilə sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamalar 2 il müddətində dayandırılıb, xüsusilə razılıq tələb olunan fəaliyyət növlərinin sayı 59-dan 37-yə qədər azaldılaraq onların verilməsi prosedurları sadələşdirilib, ixrac yönümlü istehsalın stimullaşdırılması və ix-

car fəaliyyətinin təşviq edilməsi ilə bağlı konkret tədbirlər gözlənilir. Ölkədə aparılan iqtisadi siyasət nəticəsində son 10 ildə regionlar üzrə qəbul edilmiş 3 Dövlət Proqramının uğurlu icrasının nəticəsində regionlar üzrə vergi daxilolmaları təxminən 7,6 dəfə artıb: «Regionlarda daxilolmaların artımı və inkişaf tendensiyasının davamlı xarakter daşması, təbii ki, sahibkarların üzərinə düşən vəzifələrin ləyinqincə yerinə yetirilməsindən irəli gəlir».

Vergi Məcəlləsinə edilmiş dəyişikliklərlə bağlı xeyli məlumatlandırıldı. Görüş zamanı sahibkarların sadələşdirilmiş vergi, yoxsa ƏDV ödəyicisi olma seçimi ilə bağlı məsələyə aydınlıq gətirildi. Ümid edirik ki, seçim imkanı vergi ödəyicilərinin fəaliyyətinə öz münasibət təsirinə göstərəcək».

Ləyinqincə «20 ildir sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğulam. Sahibkarların problemlərinin həlli istiqamətində vergi orqanı əməkdaşları ilə birgə biz sahibkarların da üzərinə böyük məsuliyyət düşür. Hər kəs öz vəzifəsini düzgün dərk etsə, bununla dövlətimizin inkişafına töhfə vermiş olar».

Şahin Səfərov: «Royal Döşək» firmasını təmsil edirəm. Vergilər Nazirliyinin yüksək vəzifəli şəxslərinin, eləcə də nazirin şəxsən özünü regionlarda sahibkarlarla görüşməsi, onların problemlərini dinləməsi bizə olan qayğıdan irəli gəlir.

Görüşdə vergi uçotunun aparılmasında şəffaflığın təmin olunması ilə bağlı məsələlər müzakirə olunub, vergi ödəyicilərinin dövryyələrini düzgün göstərməli, sənədləşmə işlərini şəffaflıq aparmalı, bu sahədə poztuntlara yol verməməli olduğunu, əks halda maliyyə sanksiyaları ilə üzləşə biləcəkləri diqqətə çatdırılıb. Vergi ödəyicilərinin ticarət obyektlərində sənədsiz malların satışına yol verməməsinə, nəzarət-kassa aparatlarından və POS-terminallardan geniş istifadə etməli olduqları deyən baş idarə rəisi əmək müqaviləsi olmadan işə cəlb etmə nəticəsində yarana biləcək problemlər və cərimələr barədə də məlumat vermişdir: «Ticarət obyektlərinin gündəlik dövryyə kassaya vurulduqdan sonra servis texniki xidmət mərkəzləri vasitəsilə dövryyənin göstərilməsi kassadan silinir. Artıq sahədə aparılan yoxlamalar 2 il müddətində dayandırılıb, xüsusilə razılıq tələb olunan fəaliyyət növlərinin sayı 59-dan 37-yə qədər azaldılaraq onların verilməsi prosedurları sadələşdirilib, ixrac yönümlü istehsalın stimullaşdırılması və ix-

car aparatlarından istifadə olunur ki, biz də bu hallara qarşı mübarizə aparırıq».

Görüşlərdə iştirak edən sahibkarlarla söhbət edib, müzakirə olunan məsələlərə bağlı onların da fikirlərini öyrəndik.

Sərvər Hacıyev: «Hesab edirəm ki, vergi orqanları ilə sahibkarlar arasında əməkdaşlığın genişlənməsi ölkəmizin çiçəklənməsinə, dövlətimizin möhkəmlənməsinə böyük töhfə verir. Vergi orqanlarının zaman-zaman sahibkarlarla görüşməsi də bu əməkdaşlığın bariz göstəricisidir. Biz görüşlər zamanı qarşılaşdığımız çətinliklər barədə müzakirələr aparırıq ki, bu da gələcəkdə problemlərin həlli istiqamətində reallaşdırılmasına imkan yaradır. Bundan əlavə, belə görüşlərin keçirilməsi vergi qanunvericiliyindəki yeniliklər barədə məlumatlanma üçün yaxşı imkan yaradır».

Əhməd Əhmədov: «Bu görüşlər sahibkarları narahat edən məsələlərin yerində həllini tapmasına, yersiz şikayətlərin azalmasına xidmət edir. Bu gün də Vergi Məcəlləsinə edilən dəyişikliklərlə bağlı xeyli məlumatlandırıldı. Görüş zamanı sahibkarların sadələşdirilmiş vergi, yoxsa ƏDV ödəyicisi olma seçimi ilə bağlı məsələyə aydınlıq gətirildi. Ümid edirik ki, seçim imkanı vergi ödəyicilərinin fəaliyyətinə öz münasibət təsirinə göstərəcək».

Ləyinqincə «20 ildir sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğulam. Sahibkarların problemlərinin həlli istiqamətində vergi orqanı əməkdaşları ilə birgə biz sahibkarların da üzərinə böyük məsuliyyət düşür. Hər kəs öz vəzifəsini düzgün dərk etsə, bununla dövlətimizin inkişafına töhfə vermiş olar».

Şahin Səfərov: «Royal Döşək» firmasını təmsil edirəm. Vergilər Nazirliyinin yüksək vəzifəli şəxslərinin, eləcə də nazirin şəxsən özünü regionlarda sahibkarlarla görüşməsi, onların problemlərini dinləməsi bizə olan qayğıdan irəli gəlir.



regionlarda çətinliklərlə üzləşən sahibkarlara problemlərinin həlli üçün Vergilər Nazirliyinin vergi ödəyicilərinə xidmət mərkəzlərindən, eləcə də «195» Çağrı Mərkəzinin yaratdığı imkanlardan, elektron xidmətlərdən istifadə etmək tövsiyə olunub. Bildirilib ki, hazırda vergi ödəyicisinin qeydiyyatı ilə bağlı heç bir problem yaranmır və cəmi bir neçə dəqiqə ərzində elektron qaydada qeydiyyatdan keçmək mümkündür. Onlara yaradılan bu şərait müqabilində vergi ödəyiciləri və sahibkarlar da öz üzərinə düşən vəzifələrini ləyinqincə yerinə yetirməli, vergilər Nazirliyinin vaxtında təqdim edilmiş maliyyə uçotunun aparılmasında şəffaflığı təmin etməlidirlər.

Vergilər Nazirliyinin Vergi borclarının alınması və ərazi vergi orqanları ilə iş üzrə Baş İdarəsinin rəisi Elçin Bəylərov qeyd edib ki, yerli istehsalın artırılması və sahibkarlıq mühitinin daha da yaxşılaşdırılması məqsədilə ölkə başçısının müvafiq fərmanları ilə sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamalar 2 il müddətində dayandırılıb, xüsusilə razılıq tələb olunan fəaliyyət növlərinin sayı 59-dan 37-yə qədər azaldılaraq onların verilməsi prosedurları sadələşdirilib, ixrac yönümlü istehsalın stimullaşdırılması və ix-

car fəaliyyətinin təşviq edilməsi ilə bağlı konkret tədbirlər gözlənilir. Ölkədə aparılan iqtisadi siyasət nəticəsində son 10 ildə regionlar üzrə qəbul edilmiş 3 Dövlət Proqramının uğurlu icrasının nəticəsində regionlar üzrə vergi daxilolmaları təxminən 7,6 dəfə artıb: «Regionlarda daxilolmaların artımı və inkişaf tendensiyasının davamlı xarakter daşması, təbii ki, sahibkarların üzərinə düşən vəzifələrin ləyinqincə yerinə yetirilməsindən irəli gəlir».

Vergi Məcəlləsinə edilmiş dəyişikliklərlə bağlı xeyli məlumatlandırıldı. Görüş zamanı sahibkarların sadələşdirilmiş vergi, yoxsa ƏDV ödəyicisi olma seçimi ilə bağlı məsələyə aydınlıq gətirildi. Ümid edirik ki, seçim imkanı vergi ödəyicilərinin fəaliyyətinə öz münasibət təsirinə göstərəcək».

Ləyinqincə «20 ildir sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğulam. Sahibkarların problemlərinin həlli istiqamətində vergi orqanı əməkdaşları ilə birgə biz sahibkarların da üzərinə böyük məsuliyyət düşür. Hər kəs öz vəzifəsini düzgün dərk etsə, bununla dövlətimizin inkişafına töhfə vermiş olar».

A.NƏBİYEVƏ

31 Mart – Azərbaycanlıların Soyqırımı günü

İngilis tədqiqatçısı Kulqe: «Ermənilər Bakının müsəlman əhəlisini işğəncələrlə öldürür, şəmşirlərlə parçalayır, süngü ilə dəlik-deşik edir, körpə uşaqları süngüyə keçirir, cəsədlərin burun, qulaq və başlarını kəsir, evlərə od vurub sakınlar qarışıq yandırır, qadınları soyundurur və saçlarını bir-birinə bağlayaraq tüfəngin qundağı ilə ölüncəyə qədər döyüdürlər».

Son iki əsrdə Qafqazda azərbaycanlılara qarşı məqsədyönlü şəkildə həyata keçirilmiş etnik təmizləmə və soyqırımı siyasəti nəticəsində xalqımız ağır məhrumiyətlərə və məşəqqətlərə məruz qalmışdır. Mərhələ-mərhələ gücləndirilən belə qeyri-insani siyasət nəticəsində azərbaycanlılar indi Ermənistan adlandırılan ərazidən, min illər boyu yaşadıkları tarixi torpaqlarından didərgin salınaraq kütləvi qətl və qırğınlara məruz qalmış, xalqımızı məxsus minlərlə tarixi mədəni abidə və yaşayış məskəni dağıdılıb viran edilmişdir.

XX əsrin əvvəllərində ermənilər təkcə bu gün Ermənistan adlanan ərazi deyil, Bakı quberniyasının Bakı, Şamaxı, Quba, Göyçay qəzalarında, Qarabağda, Zəngəzurda, Naxçıvanda da vaxtaşırı xalqımıza qarşı qırğınlar, talanlar, yanğınlar, terror və digər zorakılıq aktları həyata keçirmişlər. Erməni vandalları bu ərazilərdə on minlərlə dinc azərbaycanlı əhalini - qadını, uşağı, qocanı yalnız milli mənsəbiyyətlərinə - azərbaycanlı olduqlarına görə vəhşicəsinə qətlə yetirmiş, yaşayış yerlərini talan edərək viran qoymuş, xalqımızın milli mədəniyyət abidələrini, məscidləri dağıtmış və yandırmışlar.

1918-ci ildə Bakıda və Azərbaycanın digər bölgələrində ermənilərin törətdikləri qırğınlardan 98 il ötməsinə baxmayaraq, bu vəhşikliklər xalqımızın qan yaddaşında əbədi iz buraxmışdır. Ötən əsrin əvvəllərindən başlayaraq ermənilərin azərbaycanlılara qarşı həyata keçirdikləri aramsız soyqırımı və deportasiya siyasəti 1918-1920-ci illərdə xüsusən genişlənməmişdir. Həmin illərdə ermənilərin Azərbaycanda törətdikləri etnik qırğın haqqında bizə çatan tarixi sənədlərdəki faktlar Bakıda, Şamaxıda, Qubada, Muğanda, Zəngəzur qəzasında, Qarabağda, İrəvan quberniyasında və ölkənin digər ərazilərində azərbaycanlıların amansızlıqla qətlə yetirildiyini, şəhər və kəndlərin talan edilərək dağıdıldığını sübut edir.

Azərbaycanın ayrı-ayrı bölgələrində olduğu kimi, Bakıda da həmin illərdə soyqırımı həyata keçirilmiş və şəhər erməni silahlı dəstələri tərəfindən dağıdılmışdır. 1918-ci ilin mart ayının son üç günündə təkcə Bakıda otuz mindən çox azərbaycanlı ermənilər xüsusi amansızlıqla qətlə yetirmişlər. Mart soyqırımı zamanı Bakının şəhər camaatının o dövrün pulu ilə 400 milyon manatlıq daşqası və önləkləri qətlə edilmişdir. Mart qırğını haqqında müstəqil tədqiqatçı Kulqe yazır: «Ermənilər Bakının müsəlman əhəlisini işğəncələrlə öldürür, şəmşirlərlə parçalayır, süngü ilə dəlik-deşik edir, körpə uşaqları süngüyə keçirir, cəsədlərin burun, qulaq və başlarını kəsir, evlərə od vurub sakınlar qarışıq yandırır, qadınları soyundurur və saçlarını bir-birinə bağlayaraq tüfəngin qundağı ilə ölüncəyə qədər döyüdürlər». Kulqe ermənilər tərəfindən üzü divara çevrilərək itlərə parça-parça edilən azərbaycanlıların şəkillərini də çəkmişdir. Bu faktlar erməni cəladlarının azərbaycanlılara qarşı törətdikləri vəhşikliklərin kiçik bir hissəsidir və yalnız 1918-ci ilin mart ayının son üç günündə törədilən Bakı qırğını əks etdirir.

1918-ci ildə ermənilər dinc əhaliyə qarşı görünməmiş amansızlıqlar etdikləri kimi, mədəniyyət və tarixi abidələrimizi də vəhşicəsinə dağıtdır, məscidləri yandırır, memarlıq incisi sayılan binaları yerlə-yeksan edirdilər. Mart qırğını haqqında olan mənbələrdə göstərilir ki, ermənilər bir çox qədim binaları, o cümlədən Cümə məscidini, İsmailiyə binasını top atəşinə tutaraq dağıtmışlar. Həmin dövrü əhatə edən, 1918-ci ildə Bakının dağıdılmasını əks etdirən fotoşəkillər də tarixçilərin yazdıqlarını əyani şəkildə təsdiqləyir.

1918-ci ilin mart soyqırımı zamanı Bakı ilə yanaşı, Şamaxı da dəhşətli talan və vəhşikliklərə məruz qalmışdır. Şamaxının müsəlmanlar yaşayan hissəsinin hamısına od vurulmuş, 13

məhəllə məscidi və məşhur müqəddəs ocaq - Cümə məscidi yandırılmışdır. Həmin günlərdə Şamaxı qəzasının 53 kəndində ermənilər 8 mindən çox azərbaycanlı qətlə yetirmişlər ki, onlardan da 2560 nəfəri qadın və 1277-si uşaqlar olmuşdur.

Ermənilər bolşeviklərin köməyi ilə Quba qəzasında da üç dəfə qırğın törətmişlər. Onların vəhşiklikləri nəticəsində 1918-ci ilin ilk 5 ayı ərzində burada 16 mindən çox insan qətlə yetirilmişdir. Ayrı-ayrı mənbələrə və şahidlərin dediklərinə əsasən, qırğın zamanı 12 minədək ləzgi, 4 mindən çox azəri türkü öldürülmüşdür. Qeyd olunan hadisələr zamanı daşnak-bolşevik birləşmələri Quba qəzasında 162 kəndi dağıtmışlar və bunlardan 35-i hazırda mövcud deyildir.

1918-ci ilin yazından başlayaraq, Ermənistanda (Qərbi Azərbaycan) yaşayan azərbaycanlılar da erməni-bolşevik dəstələri tərəfindən soyqırımına məruz qalmışlar. Ermənilər «Böyük Ermənistan» yaratmaq xülyası ilə ilk növbədə Qərbi Azərbaycandakı müsəlman əhalini buradan çıxarmağa və bu məkrli planın reallaşmasına çalışmışlar. Təkcə 1918-ci ilin aprel ayını sonuna bu ərazidə dağıdılmış müsəlman kəndlərinin sayı 199-a çatır.

1918-ci ilin yazında erməni-bolşevik dəstələri tərəfindən azərbaycanlılara qarşı törədilmiş vəhşikliklər haqda tarixi faktları kiçik bir yazıya yerləşdirmək mümkün deyil. Lakin sadalanan faktlar da yetərlidir ki, 1918-ci ilin mart ayında Bakı şəhərində və Azərbaycan qəzalarında daşnak-bolşevik birləşmələrinin türk-müsəlman əhəlisinə qarşı törətdikləri vəhşikliklər istər hüquqi baxımdan, istərsə də siyasi cəhətdən soyqırımı kimi qiymətləndirilsin.

Azərbaycan xalqına qarşı törədilmiş bütün faciələrə siyasi-hüquqi qiymət verilməsi məsələsinə həssaslıqla yanaşan ümummilli lider Heydər Əliyevin 27 mart 1998-ci il tarixli fərmanı ilə respublikamızda 31 Mart - Azərbaycanlıların Soyqırımı günü kimi dövlət səviyyəsində qeyd edilir.

Hər bir millətin tarixində faciələr, qırğınlarla dolu səhifələr mövcuddur, lakin xalq o zaman göləcəyə inamla irəliləyir, o zaman qüdrətli, güclü olur ki, ulu öndər Heydər Əliyevin də qeyd etdiyi kimi, tarixi hadisələrə biganə yanaşmasın, faciələrdən nəticə çıxarmağı bacarsın.

Anar ƏLİYEV

Qiymətli kağızlar bazasının peşəkar iştirakçıların vahid dialoq mərkəzi



Azərbaycan Fond Bazarı İştirakçılarınun Assosiasiyası (AFBİA) ictimai birlik kimi 2007-ci ildə yaradılmışdır. Qurumun əsas məqsəd və məramı qiymətli kağızlar bazasının peşəkar iştirakçılarınun səmərəli fəaliyyətini təmin etməkdir. Müsahibimiz assosiasiyanın İdarə Heyətinin sədri Ceyhun İbrahimovdur.

- Ceyhun müəllim, AFBİA-nın fəaliyyətinin əhatə dairəsi haqqında nə deyə bilərsiniz?

Hazırda assosiasiyamın üzvlüyünə Bakı Fond Birjəsi, Azərbaycan Respublikasının Milli Depozit Mərkəzi daxil olmaqla qanunvericilik çərçivəsində fəaliyyət göstərən peşəkar iştirakçılar daxildir. Qurumun üzvləri ölkəmizin qiymətli kağızlar bazasının əsasını təşkil edən hüquqi şəxslər olmaqla həm qiymətli kağızlar bazasında, həm də maliyyə sistemində böyük rol oynayır. Bu baxımdan, qiymətli kağızlar bazasının peşəkar iştirakçılarınun vahid dialoq mərkəzi olan assosiasiyamız zəruri maarifləndirmə tədbirlərinin görülməsi, bu sahənin inkişafı üzrə təkliflərin müzakirəsi və həyata keçirilməsi istiqamətində Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsi və İqtisadiyyat Nazirliyi ilə sıx əməkdaşlıq edir.

- AFBİA-ya daxil olan investisiya şirkətlərinin xidmət sferası haqqında məlumat verərdiniz...

İlk növbədə onu qeyd edim ki, əvvəlki qaydalara görə, maliyyə vasitəçiləri öz müştərilərinə broker, dilər, aktivlərin idarə olunması xidmətlərini göstərmək üçün ayrı-ayrılıqda müvafiq xidmətlər üzrə lisenziyalara malik olmalı idilər. Lakin «Qiymətli kağızlar bazarı haqqında» yeni qanuna əsasən, bütün investisiya xidmətləri bir lisenziyada (investisiya fəaliyyəti üzrə lisenziya) birləşdirildi.

Bununla da mövcud qanunvericiliyin şərtlərinə uyğun olaraq, investisiya şirkətləri yalnız bir lisenziyaya malik olmaqla bütün investisiya xidmətlərini göstərmək imkanı əldə etdilər. İnvestisiya xidmətlərinə müştəri tapşırıqlarının qəbulu və icrası (broker), öhdəlik götürməklə və ya öhdəlik götürmədən anderrayting xidməti, fərdi investorların portfelinin idarə edilməsi, marja ticarəti, investisiya məsləhətlərinin verilməsi, əsas investisiya xidmətlərinin həyata keçirilməsi ilə bağlı valyuta mübadiləsi kimi xidmətlər daxildir.

- Qiymətli kağızlar bazasının yeni əməliyyat infrastrukturuna üzrə bazar institutları arasında prioritet məsələlər hansılardır?

«Qiymətli kağızlar bazarı haqqında» yeni qanun «2011-2020-ci illərdə Azərbaycan Respublikasının qiymətli kağızlar bazasının inkişafı» Dövlət Proqramına uyğunlaşdırılması məqsədilə qəbul edilmişdir. Dövlət Proqramında əsas məqsədlərdən biri, təbii ki, ölkəmizin qiymətli kağızlar bazasının dünya qiymətli kağızlar bazasına inteqrasiya edilməsi üçün lazımı şəraitin yaradılmasıdır. Bu məqsəddə çatmaq üçün ölkəmizin qiymətli kağızlar bazarı sisteminə böyük tədbirlər həyata keçirildi. Bunlardan biri qiymətli kağızlar bazasının yeni əməliyyat infrastrukturunun yaradılmasıdır. İnfrastrukturun, demək olar ki, tamamilə yenidən qurulmasının Cənubi Koreya təcrübəsindən istifadə edilmişdir. Hesablama proseslərinin daha da sürətləndirilməsi üçün əməliyyat infrastrukturuna «Hesablama agentləri» adlandırılan xüsusi bankların da daxil edilməsi nəzərdə tutulur.

- 2016-cı ilin hədəflərini necə müəyyənləşdirmisiniz?

Bu il ilk növbədə fəaliyyətimizi daha da genişləndirməyi nəzərdə tutmuşuq. İndiyə kimi, əsasən, Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsi və lisenziyalardaşdırma prosesi ilə əlaqədar İqtisadiyyat Nazirliyi ilə əməkdaşlıq etmişik, bəzi məsələlərdə Maliyyə Nazirliyi, Vergilər Nazirliyinə müraciətlərimiz olmuşdur. Bu il isə yalnız qiymətli kağızlar bazasının peşəkar iştirakçıları ilə deyil, digər nazirliklər, dövlət orqanları, maliyyə institut-

ları ilə də sıx əməkdaşlıq etməyi planlaşdırırıq. Düşünürəm ki, ölkə başçısının «Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası publik hüquqi şəxsin yaradılması haqqında» fərmanı bu istiqamətdə öz müsbət təsirini göstərəcəkdir.

2015-ci ildən görülməli tədbirlərin davam etdirilməsi, qiymətli kağızlar bazasının inkişafı üzrə araşdırmaların aparılması, təkliflərin hazırlanması, rəsmi internet sahifəmizin investorlar, emitentlər, həmçinin media nümayəndələri üçün önəmli informasiya portalına çevrilməsi məqsədilə bütün lazımı tədbirlərin görülməsi əsas işlərimizin sırasına daxildir.

- Fərdi investorların bazara marağını artıracaq təşviqatın, dilər peşəsinin və qiymətli kağızlar bazasının imicinə düzgün formalaşdırılması, kapital bazarlarına dair maarifləndirmə və peşəkar hazırlıqni yüksəldilməsi, eləcə də bazanın problemlərini həll etmək, peşəkar iştirakçıların maraqlarını qorumaq üçün hansı tədbirlər görürsünüz?

İnvestisiya fəaliyyətinin və qiymətli kağızlar bazasının müsbət imicinə formalaşdırılması məqsədilə «Maliyyə vasitəçilərinin etik davranış normaları»nın yaradılması istiqamətində təkliflər hazırlanır. Digər tərəfdən, kapital bazarlarına dair maarifləndirmə və peşəkar hazırlıqni yüksəldilməsi məqsədilə 2014-cü ildə Dünya Bankı və İsveçrə İqtisadi Əməkdaşlıq Katibliyinin (SECO) maliyyə dəstəyi ilə həyata keçirilən «Kapital bazarlarının müasirləşdirilməsi» layihəsi çərçivəsində Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsinin nəzdində yaradılmış «Kapital bazarı üzrə təlim mərkəzi» ilə sıx əməkdaşlıq edirik. Bununla yanaşı, Qiymətli Kağızlar üzrə Dövlət Komitəsinin hər bir şöbəsi öz sahəsi üzrə peşəkar iştirakçıları yenidən hazırlamaq hüquqi mühit, qanunvericilikdəki dəyişikliklər barədə təqdimatlar keçirmişdir. Qiymətli kağızlar bazasının problemlərinin həlli üçün lazımı tədbirlər görmək, bazar iştirakçılarının maraqlarını qorumaq əsas məqsədlərimizdəndir. Bu istiqamətdə müəyyən real təkliflər hazırlayaraq müvafiq dövlət orqanlarına təqdim etmişik.

Hazırladı:
F.CƏBRAYİLOVA

Onlayn təlimlər səmərəli nəticə verir

Vergilər Nazirliyi insan resurslarının idarə edilməsi, kadr hazırlığı və ixtisaslandırma, işə qəbul prosesinin şəffaflaşdırılması, peşə etikasına əmələmə səviyyəsinin yüksəldilməsi, idarəetmə sisteminin elektronlaşdırılması, vergi orqanlarının yüksək hazırlıqlı, təşəbbüskar, innovativ yeniliklərə meyillli kadrlar hesabına kompleksləşdirilməsi yolu ilə vergi inzibatchılığının daha da təkmilləşdirilməsi istiqamətində qarşıya qoyulmuş vəzifələrin icrası ilə bağlı işləri davam etdirir.

Vergilər Nazirliyinin «Elektron kitabxana»nın «Onlayn təlim» sisteminə vergi orqanlarının vəzifəli şəxsləri üçün müxtəlif məzmunlarda təlimlər təşkil edilir və təlimlərə cəlb edilən şəxslərə aidiyyəti məlumatlar operativ şəkildə çatdırılır, yaxud həll edilməsi zəruri olan məsələlər müzakirə olunaq iştirakçılara müvafiq tapşırıqlar verilir.

Vergilər Nazirliyi yanında Bakı Vergilər Departamentinin Hüquq İdarəsinin hüquqsünası, 1-ci dərəcəli müfəttiş Xəmid Seyranov bildirdi ki, əvvəlki təlimlərdən fərqli olaraq, belə təlimlərdə təlim otaqlarının virtual şəkildə təşkil edilməsi nəticəsində iştirakçıların toplanması üçün xüsusi tədris otaqlarının, dairəvi masaların və s. ayrılmasına zərurət yoxdur. «Təlimdə iştirak ilə bağlı əlavə vaxtın sərf edilməsinə ehtiyac olmur. İştirak

çıları təlimlərə qatılmaq məqsədilə təlim yerinə gəlmək və yenidən iş yerinə qayıtmaq üçün əlavə vaxt itkisinə yol vermirlər. İştirakçıların əmək məhsuldarlığına heç bir neqativ təsir yaranmır. Məşğələlərdə iştirak sərbəstliyi var. Təlimlər virtual şəkildə təşkil edilirdi üçün iştirakçılar yazılı şəkildə suallarla çıxış edirlər və bu monada «sual vermək kompleksi» yaranmır. Təlimçi diksiya sərbəstliyinə malikdir. Virtual təlim otağında təlimçi iştirakçılarla «göz temasında» olmadığı üçün təqdimatını daha sərbəst şəkildə həyata keçirə bilər. Əvvəlki təlimlərdən fərqli olaraq, onlayn təlimçilər işlədikləri məkandan təlimlərə qoşulduqları üçün özlərini daha rahat hiss edirlər. Burada iştirakçıların bir-birinin diqqətini yayındıra bilməsi mümkün deyil».

X.Seyranov onu da qeyd etdi ki, vergi orqanlarında onlayn təlimlər uğurla həyata keçirilir və qarşıya qoyulmuş məqsədlərə nail olunur: «Vergi yoxlamalarının prosedurları» mövzusunda təşkil edilən təlimlər dövlət vergi orqanlarında xidmət edən və vergi yoxlaması aparın əməkdaşların peşəkarlığının artırılması məqsədilə keçilir. Təlim üzrə iştirakçıların nəzərinə «Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müdafiəsi haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun vergi orqanları

nın vəzifəli şəxsləri tərəfindən keçirilən yoxlamalara dair tələbləri, yoxlayıcıların yoxlamalarda iştirakını istisna edən hallar, yoxlayıcıların səlahiyyətləri, hüquq və vəzifələri, müvafiq hüquqi-normativ sənədlərə uyğun olaraq yoxlamalar barədə məlumatların vahid məlumat reyestrinə göndərilməsi üzrə öhdəlikləri, habelə yoxlamalar zamanı kommersiya (vergi) sirri hesab edilən məlumatların qorunması və həmin məlumatların verilməsi qaydası ilə bağlı tələblər qatdırılır».

X.Seyranov qeyd edilənlərə yanaşı, bu təlimlər çərçivəsində inzibati icraatla bağlı qanunvericiliyin tələbləri, vergi ödəyicilərinin vergi orqanlarının inzibati aktlarından, vəzifəli şəxslərin hərəkət və ya hərəkətsizliklərindən şikayət vermək hüquqları, verilməsi şikayətlərə inzibati icraat qaydasında şikayətlərin baxılması və müvafiq qərarların qəbul edilməsi üzrə Vergi Məcəlləsinin və «İnzibati icraat haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununun tələbləri barədə məlumatlar verildiyini də vurğuladı.

Təlim müddətində təcrübədə daha çox rast gəlinən və vergi ödəyiciləri tərəfindən mübahisələndirilən məsələlər ətrafında müzakirələr aparılaraq yoxlamalarda iştirak edən şəxslərə vergi qanunvericiliyinin tələblərinə ciddi riayət olunmasının zəruriliyi də ön planda durur.

Fəxriyyə İKRAMQIZI



Vergi ödəyicilərinin NƏZƏRİNƏ!

2015-ci hesabat ilinin yekunlarına g r :

- ✓ G lir vergisinin d yicil ri olan rezident v qeyri>rezident xsl r g lir vergisinin b yannam sini
- ✓ M nf t vergisinin d yicil ri olan rezident v qeyri>rezident h quqi xsl r m nf t vergisinin b yannam sini
- ✓ mlak vergisinin d yicisi olan m ssis l r mlak vergisinin b yannam sini cari ilin mart ay n n 31>d n gec olmayaraq

Əlavə məlumat üçün «195-1» Çağrı Mərkəzinə və vergi ödəyicilərinə xidmət mərkəzlərinə müraciət edə bilərsiniz

Vergilər Nazirliyi

idman

«Synergy Baku»nun mütəbər turnirdə uğurlu çıxışı

Azərbaycanın kontinental velosiped komandası - «Synergy Baku Cycling Project» İtaliyada təşkil edilən sayca 31-ci «Coppi e Bartali» yarışında uğurla çıxış edib. Azərbaycan velosiped İdmanı Federasiyasından verilən xəbərə görə, Beynəlxalq Velosipedçilər İttifaqının 2.1 kateqoriyalı yarışı 4 mərhələdən ibarətdir və 25 iştirakçı kollektiv arasında Böyük Britaniyanın «Team Sky» Dünya Turu, Rusiyanın «Gazprom RusVelo», İtaliyanın «Southeast-Venezuela», «Bardiani-CSF», «Androni Giocattoli» və «Nippo-Vini Fantini», Belçikanın «TopSport Vlaanderen-Baloise» kimi peşəkar kontinental komandalar yer alıb.

Yarışın 3-cü mərhələsində komandamızın üzvü Yannis Tamuridis 172 kilometr məsafəni 3 saat 34 dəqiqəyə qət edib və fotofinişə əsasən üçüncü nəticə göstərmişdir. Bundan başqa, «Synergy Baku» nüfuzlu yarışın ən yaxşı dağ velosipedçisi üçün nəzərdə tutulan «yaşıl köynək»i də 2-ci mərhələdən etibarən ələ keçirib - Kiril



Pozdnyakov həm 2-ci, həm də 3-cü mərhələdə dağ yollarını daha inamlı qət edib.

Qeyd edək ki, «Synergy Baku» «Coppi e Bartali» yürüşündə Elçin Əsədov, Maksim Averin, Matiya Kvasina, Matey Müqerli, Kiril Pozdnyakov, Yosip Rumaç, Aleksandr Surutkoviç və Yannis Tamuridisdən ibarət heyətlə təmsil olunub.

Velosiped idmanı üzrə Azərbaycan çempionatı

Azərbaycan Velosiped İdmanı Federasiyasının 2016-cı il üçün müəyyənləşdirilən təqvim planına əsasən, Veloparkda dağa fərdi qrup ötürməsi üzrə Azərbaycan çempionatı keçirilib. Yarışda federasiyanın nəzdində fəaliyyət göstərən klub və cəmiyyətlərin idmançıları iştirak ediblər. Reqlamente əsasən, kiçik yaşlı qızlar 7 km, U-15 və U-17 kateqoriyasında yarışan velosipedçilər müvafiq olaraq 10 və 20 km, gənclər, U-23 və Elit kateqoriyasında mübarizə aparən idmançılar isə 30 km məsafə qət ediblər.

Yarışların birinci mərhələsində ki-

çik yaşlı qızların mübarizəsində 8 saylı Olimpiya İdman Məktəbinin təmsilçisi Validə Cabbarova bütün rəqiblərini qabaqlamaqla fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxıb. U-15, U-17 və gənclər kateqoriyasında İxtisaslaşdırılmış Olimpiya Ehtiyatları Velosiped Məktəbinin üzvləri Nikita Sıtov, Qadir Mustafayev və Rövşən İsmayılov rəqibləri üçün əlçatmaz olublar. U-23 və Elit kateqoriyasında İxtisaslaşdırılmış Olimpiya Ehtiyatları Velosiped Məktəbi və «Lokomotiv» klubunu təmsil edən Aqşın Bağırılı birinci yeri tutub.

Qeyd edək ki, çempionatın hər iki mərhələsində 100-ə yaxın velosipedçi iştirak edib.

təmsilçisi Validə Cabbarova bütün rəqiblərini qabaqlamaqla fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxıb. U-15, U-17 və gənclər kateqoriyasında İxtisaslaşdırılmış Olimpiya Ehtiyatları Velosiped Məktəbinin üzvləri Nikita Sıtov, Qadir Mustafayev və Rövşən İsmayılov rəqibləri üçün əlçatmaz olublar. U-23 və Elit kateqoriyasında İxtisaslaşdırılmış Olimpiya Ehtiyatları Velosiped Məktəbi və «Lokomotiv» klubunu təmsil edən Aqşın Bağırılı birinci yeri tutub.

Qeyd edək ki, çempionatın hər iki mərhələsində 100-ə yaxın velosipedçi iştirak edib.

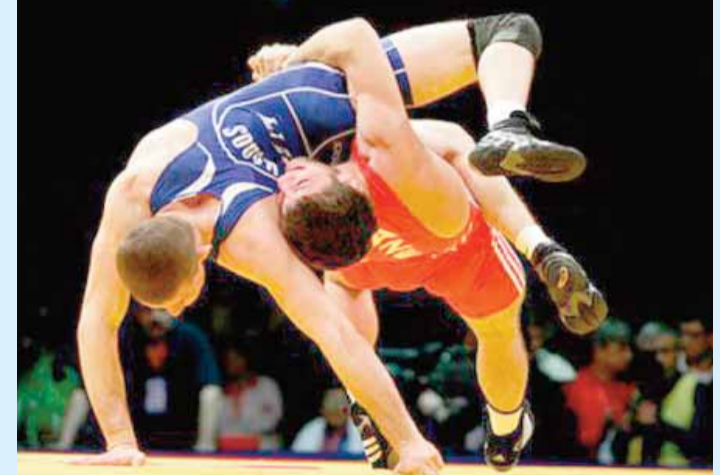
Gənc güləşçilərimiz Avropa çempionatında

Bolqarıstanın Ruse şəhərində güləş üzrə U-23 Avropa çempionatı start götürüb. Azərbaycan Güləş Federasiyasından bildirilib ki, aprelin 3-dək davam edəcək birincilikdə 19-23 yaş arası idmançılar mübarizə aparırlar.

İlk yarış günündə xalça üzünə 59, 71, 80 və 98 kiloqram çəki dərəcəsinə yunan-Roma güləşçiləri çıxırlar. Səkkizdəbir final mərhələsində Murad Məmmədovun (59 kq) rəqibi Slovakiya təmsilçisi Zoltan Levai olacaq.

Ruhin Mikayılov (71 kq) İsveçrə pöhləvni Daniel Matthias Soiniyə qarşı mübarizə aparacaq. Elton Vəzirzadə (80 kq) türkiyəli Burhan Akbuldakla, 98 kiloqram çəki dərəcəsinə çıxış edən Orxan Nuriyev isə Finlandiya güləşçisi Matti Elias Kuosmanen ilə üz-üzə gələcək.

Böyük məşqçi Konstantin Konorev və məşqçi Aslan Ağayevin rəhbərliyi altında çempionatda 6 qadın güləşçimiz iştirak edəcək. Yarışda ölkəmizi Anna Pavliv (48 kq), Leyla Qurbanova (53 kq), Almaz İsmayılova (55 kq), Alyona Çempionatda görüşlərin idarə edilməsində ölkəmizi beynəlxalq dərəcəli hakim Natiq Hakolesnik (58 kq), Tatyana Omelçenko (60 kq) cıyev təmsil edir.



İker Kacilyacdandan yeni rekord

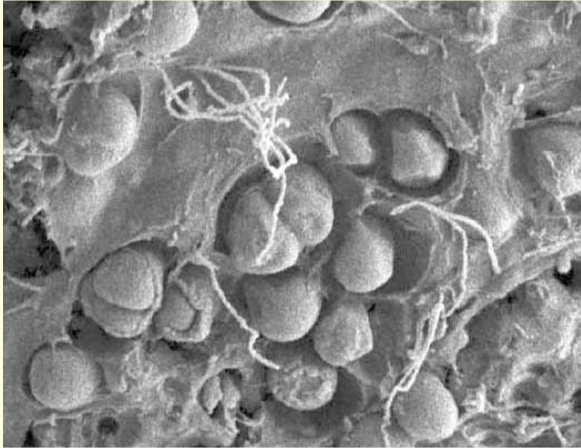
Futbol üzrə İspaniya millisinin qapıçısı İker Kacilyas Avropada yeni rekordla imza atıb. Martın 27-də Rumıniya ilə İspaniya yığma komandaları arasında keçirilən yoldaşlıq görüşündə 166-cı dəfə meydana çıxan İspan qolqiperi bu göstəriciyə görə Latviya millisinin keçmiş oyunçusu Vitali Astafyevi (yığma komanda ilə 165 matç) geridə qoyub. Beləliklə, o, Avropada milli komandada ən çox oyun keçirən futbolçu olub. Qeyd edək ki, dünya üzrə ən yüksək göstəriciyə misirli Ahmet Hassan (184 oyun) malikdir.



mozaika

Plastik kütlə yeyən bakteriyalar kəşf olunub

ixtira



Yapon tədqiqatçıları qrupu plastik kütlə yeyən bakteriyalar kəşf ediblər. Bu bakteriyalar artıq bütün dünyaya üçün təhlükəyə çevrilməkdə olan plastik butulkaların məhv edilməsində əvəz edilməz rol oynaya bilər. Çox möhkəm plastik kütlədən hazırlanan bu butulkalar parçalanmadığına görə, planetimiz üçün böyük təhlükə hesab olunur.

Tədqiqatın nəticələri bu yaxınlarda «Science» jurnalında dərc olunub. Bu kəşf ekoloqların və təbiəti qoruyanların təkrar istifadəyə yaramayan plastik butulkaların məhv edilməsinə ümidlərini artırır.

Beynəlxalq İqtisadi Forumun məlumatına görə, hər il 342 milyon ton belə butulka istehsal olunur və bunun yalnız 14 faizi təkrar istifadə üçün toplanır. Kito Texnoloji İnstitutunun tədqiqatçıları güman edirlər ki, həmin bakteriyalardan səmərəli istifadə plastik tullantıların məhv edilməsində mühüm rol oynaya bilər. Bununla yanaşı, alimlər bu mikroorqanizmlərin plastikləri parçalamaq qabiliyyətinin daha da yaxşılaşdırılması üzərində işləməyi planlaşdırırlar.

Okean axınları epidemiya yaya bilər

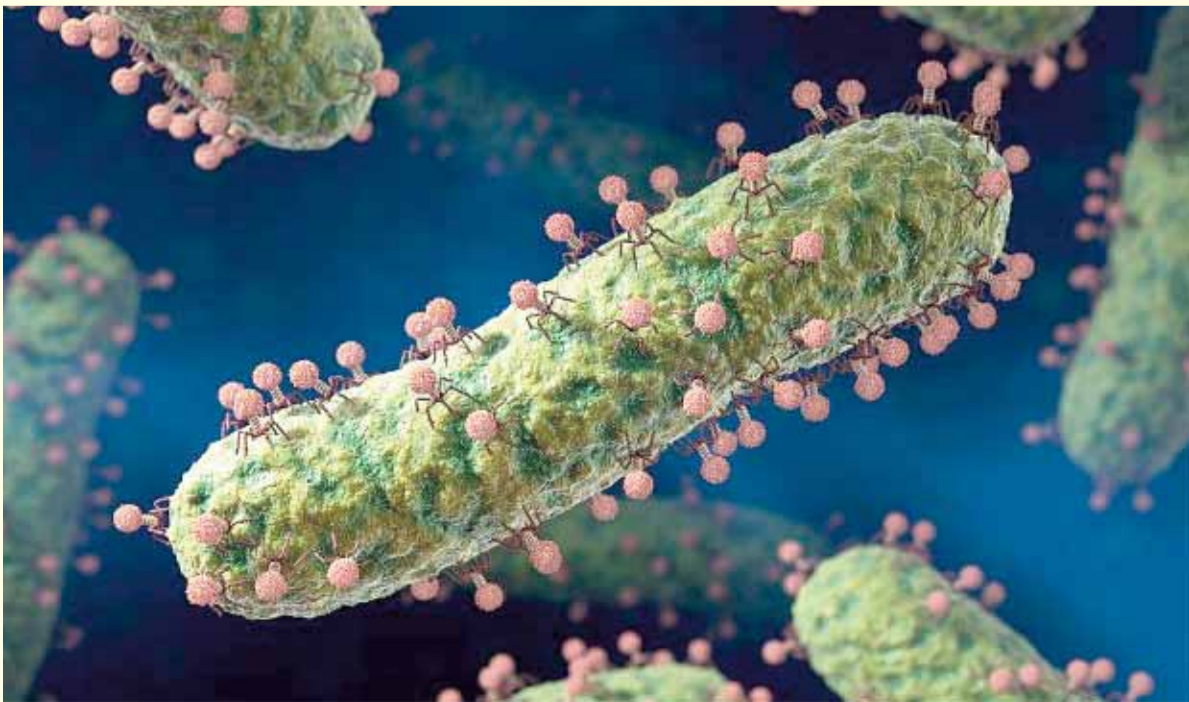
tədqiqat

El-Ninyoya bənzərən irimiqyaslı hava hadisələri «su körpüləri» yaradır. Bakteriyalar bu körpülər vasitəsilə yeni ərazilərə yayılır. Okeanda kontinental əhəmiyyətli quru bərzəxlərin analogları (məsələn, Beringiya, yaxud Panama bərzəxi) əmələ gəlir.

Peruda işləyən beynəlxalq tədqiqatçılar qrupu son bir neçə on il ərzində Latın Amerikasına yaranan patogen mikroorqanizmlərin genetik tarixini öyrənib. Asiya mikrobları ilə qərribə uyğunluq aşkar edilmişdir. Bioloqlar bunu okean vasitəsi ilə (səyahət edən adamların, daşınan mal-qaranın orqanizmlərində) yayılmasından daha çox El-Ninyonun Sakit okeanın ekvatorial hissəsinin səthi sularının temperaturunun dəyişməsi fəzalarının təsiri ilə əlaqələndiriblər, çünki bu zaman qızması su kütləsi istiqamətini şərqə doğru dəyişir.

1990-cı ildə Peruda vəba xəstəliyi, 1997-ci və 2010-cu illərdə isə Vibrio parahaemolyticus epidemiyaları yayılıb. Vibrio parahaemolyticus bakteriyası molyuskları zədələyir, molyusklarla qidalanan insanların isə həzm sistemi pozulur. Hər iki halda xəstəliyi vibriyonlar törədir. Əslində, bu bakteriyalar Asiyadan Latın Amerikasına yer dəyişməklə iqtidarında deyil, amma okeanda axınla hərəkət edən zooplankton ilə sıx bağlıdır.

Alimlərin fikrincə, güclü El-Ninyo qitələr arasında görünməz körpü əmələ gətirir və mikrobların bütün növləri bir sahiləndən digər sahilə səyahət edir. Beləliklə, El-Ninyo qarşısında, sunami və quraqlıqdan başqa, infeksiyalar üçün əlavə stimuldur. Odur ki, epidemioloqlar buna hazır olmalıdırlar.



Kəpənək və tsıbağa

heyvanlar almanı



Qərbi Amazoniyanın tropik meşələrində heyvətəməz mənzərəyə şahid olmaq mümkündür: tsıbağaların başına qonmuş kəpənlər onların göz yaşlarını içir. Bu yolla həşəratlar öz orqanizmlərində mineral çatışmazlığını kompensasiya edirlər.

Sarı-xallı Amazon çay tsıbağaları (Podocnemis unifilis) kəpənlərin «sevimmililərə» çevrilir. Bu, yetərinə böyük (45 santimetr uzunluğunda və 8 kiloqramadək çəkiddə) hər şey yeyən sürünənlərdir. Onlar bitki, həşərat, molyusk, xərçəngkimiylər və digər kiçik heyvanlarla qidalanırlar. Çay tsıbağalarının ömrü 60-70 ildir. Tsıbağa və kəpənəklərin əlaqəsini Tambopata Milli Parkı yanında tədqiqat mərkəzindən olan Fil Torres izah edib. Onun sözlərinə görə, bu bölgədə heyvanlar mineral mükəmməllət, ilk növbədə, duz çatışmazlığı duyur. Belə ki, tropik meşələrdə bütün su şirindir.

Fauna dünyasının öt yeyən nümayəndələri amin turşularını, natriumu, digər mineralları və elementləri heyvani qidadan

aldıqları halda, kəpənlərin də daxil olduğu vegetarianlar bu imkanlardan məhrumdurlar. Bu da həşəratları əlavə «vitamin» mənbələri axtarmağa vadar edir. Təbiətdə bu təzahür olduqca geniş yayılıb: məsələn, bəzi tutuqsular gil yalayır, meymunlar isə torpaq yeyir. Lakin mineral çatışmazlığını digər heyvanın göz yaşına hesabına aradan qaldırma- nı Amazon meşələrindən başqa heç yerdə rast gəlinmir.

Tsıbağanın göz yaşlarından

təkcə yerli kəpənlər deyil, arılar da qidalanırlar. Lakin sənuncular tsıbağalar üçün bəzi problemlər yaradır və heyvanlar onları özlərindən uzaqlaşdırmağa çalışırlar. Fil Torresin fikrincə, buna səbəb yaqın ki, arıların narahatedici vızılıtsıdır. Amma kəpənlər sürünənlərə problem yaratmır. Yeganə mənfəti cəhət odur ki, qidalanma zamanı onlar görünüşünə maneə yaradır və bu zaman yırtıcılar asanlıqla tsıbağaya yaxınlaşa bilər.

İnsan beyni rəqəmlərə necə reaksiya verir...

araşdırma

Londonun İmperski Kollecinin alimləri insan beyninin informasiyaya, xüsusilə rəqəmlərə necə reaksiya göstərdiyini müəyyənləşdiriblər. Alimlər insan beyninin bədənə nəzarətdə saxladığı kimi, daxil olan rəqəm şəklindəki informasiyanı da xüsusi qayda ilə həsabladığını sübut ediblər.

Tədqiqatçılar beynin sağ yarımkürəsinin kiçik rəqəmlərin, sol yarımkürəsinin isə daha iri həcmli rəqəmlərin hesablanması cavabdehlik daşdığını bildirirlər. Onların sözlərinə görə, aparılan tədqiqatlar bəzi insanların müəyyən rəqəmləri daha çətin qavramalarının beynin bir yarımkürəsinin daha çox inkişaf etməsi nəticəsində əmələ gəldiyini izah edir.

Bu araşdırmaların beynin zədələnməsi nəticəsində əmələ gələn xəstəliklərin reabilitasiyasında böyük köməyi olacağı bildirilir.



Müdrüklər deyib ki...

«Əgər tale qarşısına limon çıxarıbsa, ondan limonad hazırla».

Deyl Karneqi (1888-1955)

